

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5P/21/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614205326
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Monika Dubjel
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7614205326.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mgr. Monika DUBJEL v právnej veci maloletých detí: W. L. W.. XX.XX.XXXX, H.U. L. W.. XX.XX.XXXX, U. L., W.. XX.XX.XXXX, L. L., W.. XX.XX.XXXX, S. L., W.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko J., Q.Á. Č.. X, deti rodičov: matky E. L., W.. XX.XX.XXXX, F. T. Č.. X, M. Č. Ú.U. W.-Z., U. XXX/XX, T. XX/C a otca R. L., W.. XX.XX.XXXX, F. T. Č.. X, na návrh starej matky F. L., W.. XX.XX.XXXX, F. T. Č.. X, o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloleté deti W. L. W.. XX.XX.XXXX, H. L., W.. XX.XX.XXXX, U. L. W.. XX.XX.XXXX, L. L., W.. XX.XX.XXXX, S. L. W.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. L., W.. XX.XX.XXXX, F. T. Č.. X, ktorá je oprávnená a povinná o maloletých osobne sa starať, zastupovať ich a v bežných veciach spravovať ich majetok.

Súd zaväzuje matku prispievať na výživu mal. W. L., H. L., U. L., L. L., S. L. a to na každého jedného z nich výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám starej matky F. L., počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd zaväzuje otca prispievať na výživu mal. W. L., H. L., U. L., L. L., S. L. a to na každého jedného z nich výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám starej matky F. L., počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Stará matka maloletých detí sa svojim návrhom zo dňa 19.03.2014, doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.03.2014 domáhala, aby súd zveril maloleté deti W. L. W.. XX.XX.XXXX, H.U. L. W.. XX.XX.XXXX, U. L. W.. XX.XX.XXXX, L. L. W.. XX.XX.XXXX, S. L. W.. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a ich rodičom určil výživné na každé maloleté dieťa vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené a nepnoleté deti. Zároveň v danej veci podala aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Svoj návrh odôvodnila tým, že rodičia maloletých detí nezvládajú starostlivosť o svoje deti. Matka maloletých je od 01.07.2013 vo výkone trestu odňatia slobody. Stará matka od uvedenej doby pomáha synovi pri výchove a starostlivosti o maloleté deti. Posledné dva mesiace však začal otec maloletých

detí vo veľkej miere požívať alkoholické nápoje a deti začal zanedbávať. Dňa 18.03.2014 zasahovala v domácnosti otca polícia, z dôvodu, že sa otec maloletých opil a maloleté deti W., H.U. E. L. sa samé vzdialili z domácnosti otca. Políciu privolala sociálna pracovníčka z Obecného úradu v T.. Otec sa vôbec nezaujímal, kde sa jeho deti nachádzajú. Keď sa deti našli boli premočené, špinavé a stroho oblečené. Maloletá L. mala večer horúčku. Navrhovateľka si po uvedenej udalosti ponechala deti vo svojej domácnosti. S mladšími deťmi pomáha navrhovateľke jej dcéra L..

Ďalej navrhovateľka uviedla, že otec maloletých, keď je pod vplyvom alkoholu je agresívny, nadáva svojej matke a ubližuje aj deťom. Navrhovateľka sa obáva o maloleté deti, o ich zdravý vývoj, ako aj o ich zdravie a život. Opakovane sa stalo, že otec pod vplyvom alkoholu nechal deti bez dozoru samé v domácnosti do neskorých nočných hodín.

Navrhovateľka k návrhu pripojila aj fotokópiu Záznamu Obvodného Oddelenia Policajného zboru SR J. Č..V.. I.-L.-I.-XXX-XXX/XXXX, napísaného dňa 18.03.2014 k prevereniu oznámenia sociálnej pracovníčky OcÚ T., ktorá oznamovala nezvestnosť troch maloletých detí W. L. W.. XX.XX.XXXX, H. L. W.. XX.XX.XXXX E. L. L. W.. XX.XX.XXXX. Zo záznamu bolo zistené, že po príchode hliadky sa otec maloletých detí nachádzal doma spolu s ďalšími dvoma deťmi. Otec detí nevedel, kde sa nachádzajú jeho ďalšie deti a uviedol, že ho to ani nezaujíma. Otec maloletých bol podrobený dychovej skúške na alkohol, kde mu v dychu bolo namerané 1,22 Mg/l. Následne bola vykonaná pátracia akcia, kde deti boli nájdené pred pohostinstvom v Obci T.. Deti boli mokré, špinavé, neupravené a zanedbané.

Uznesením č.k. 5P/21/2014 - 17 zo dňa 21.03.2014 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým nariadil zveril maloleté deti W. L., H. L., U. L., L. L., S. L. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. L., na obdobie do právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní o zverení detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.04.2014.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré dal predviesť matku, predvolal naň otca, navrhovateľku, ako aj kolízneho opatrovníka maloletých detí. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil a preto súd napokon v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával a nakoniec aj rozhodol v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky maloletých detí, kolízneho opatrovníka maloletých detí cestou jeho poverenej zamestnankyne a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, na základe čoho zistil tento skutkový stav veci :

Navrhovateľka vo svojej výpovedi zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že jej syn, otec maloletých detí stále veľmi pije. Pred pár dňami prišiel v noci opitý a chcel jej vziať deti, s čím navrhovateľka nesúhlasila. Napriek tomu vzal maloletého Fabiána, ktorý bol nahý a odišiel s ním preč. Ďalej navrhovateľka uviedla, že keď je syn triezvy tak jej s deťmi pomáha, ale keď je opitý je to strašné. Keď je syn triezvy tak deti spia u neho, keď je však opitý tak spia u navrhovateľky. Otec mal. detí navrhovateľke nedáva žiadne peniaze, radšej všetko prepije. Navrhovateľka uviedla, že sa cíti byť zdravá, na to aby sa mohla o deti postarať, pokiaľ sa matka detí nevráti z výkonu trestu odňatia slobody, potom jej ich vráti.

Matka maloletých detí vo svojej výpovedi súhlasila so zverením mal. detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky s tým, že budú v dobrých rukách.

Kolízny opatrovník cestou poverenej zamestnankyne vo svojej výpovedi uviedol, že doporučuje, aby deti boli zverené do osobnej starostlivosti starej matky, keďže otec nevie zabezpečiť starostlivosť svojim deťom pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov, v súvislosti s čím sa deti ocitli aj v ohrození svojho zdravia. Stará matka vie deťom zabezpečiť riadnu starostlivosť. Kolízny opatrovník doporučil oboch rodičov zaviazat' výživným na mal. deti.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Pracovisko J. zo dňa 03.04.2014 vyplynulo, že maloleté deti L. bývajú v domácnosti starej matky od 18.03.2014, kde je o deti primerane postarané. Školopovinné deti boli v čase návštevy riadne v škole, najmladšie deti boli v starostlivosti starej matky, boli spokojné, primerane oblečené, čisté. Mal. W. je žiakom 2. ročníka SZŠ, mal. H. navštevuje predškolské zariadenie. Najmladšie deti U., L., S. sú v celodennej starostlivosti starej matky. Deti, ktoré má stará matka zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, mal. X., Y., R., Y. H. sú taktiež školopovinné. Stará matka je v súčasnej dobe nezamestnaná. Z úradu poberá na 3 mal. deti (na mal. X., Y., R., Y. H.) prídavky vo výške 70,56 € a 3x po 83,87 € na každé dieťa opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti.

Otec maloletých detí R. L. je v súčasnej dobe nezamestnaný. Z úradu sú menovanému vyplácané prídavky na mal. deti formou osobitného príjemcu, ktorým je obec vo výške 117,60 €. V mesiaci február bol otcovi naposledy vyplatený rodičovský príspevok na mal. dcéru L., ktorá 07.01.2014 dovŕšila tri roky. Do dnešného dňa si otec neuplatnil poberanie rodičovského príspevku na mal. syna S. (vo výške 203,20 €). Podľa vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Pracovisko J. je otec nezodpovedný.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Pracovisko J. zo dňa 27.03.2014 vyplýva, že otec maloletých detí bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v období od 01.03.2000 do 27.10.2004. Otec nepoberá dávku pomoci v hmotnej núdzi a ani o takúto pomoc nepožiadala, taktiež nepoberá rodičovský príspevok.

Zo správy Obce T. zo dňa 28.03.2014 vyplýva, že otec maloletých detí sa po nástupe svojej manželky na výkon trestu odňatia slobody stará o svoje maloleté deti. So starostlivosťou mu pomáha jeho matka. Otec často požíva alkoholické nápoje, čo sa od januára tohto roku ešte viac vystupňovalo. Obec T. je osobitným príjemcom rodinných prídavkov, rodičovského príspevku, takže deti, ktoré sú zverené starej matke sa pravidelne stravujú v jedálni základnej školy a za zvyšné finančné prostriedky nakupujú rodiny potraviny, hygienické potreby a ošatenie pre deti.

Z lustrácie v evidencii Zboru vojenskej a justičnej stráže bolo zistené, že matka maloletých detí E. L. je toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová. Dátum predpokladaného ukončenia trestu je 19.07.2015.

Z oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová zo dňa 27.03.2014 súd zistil, že matka maloletých detí je v uvedenom ústave pracovne zaradená od 23.07.2013. Hrubá pracovná odmena za obdobie 07/2013 - 02/2014 predstavovala sumu 372,12 €, z ktorej boli vykonané zrážky na povinné poistné odvody vo výške 45,97 €, zrážka na trovy výkonu trestu vo výške 147,34 €, zrážky na úhradu výživného vo výške 97,28 €.

V zmysle ust. § 44 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (náhradnej osobnej starostlivosti).

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Záujem mal. dieťaťa v zmysle ust. § 45 ods. 1 ZR sa posudzuje objektívne, t. j. správanie sa rodičov musí byť v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine. Ide najmä o porušovanie práva a povinnosti sústavne a dôsledne sa starať o výchovu dieťaťa, jeho zdravie, výživu a všestranný vývoj. Ak rodičia túto starostlivosť zanedbávajú, v dôsledku čoho je výchova dieťaťa vážne ohrozená, súd môže zveriť dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že návrh starej matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej náhradnej starostlivosti je dôvodný. Šetrením pomerov zo strany kolízneho opatrovníka mal. detí bolo preukázané, že otec maloletých detí v súvislosti s nadmerným užívaním alkoholických nápojov nie je schopný zabezpečiť deťom riadnu starostlivosť. Je nezodpovedný a nejaví v kritických situáciách (napr. dňa 18.03.2014) o maloleté deti potrebný záujem, čím sú deti vystavené ohrozeniu na ich zdraví. Bolo preukázané, že o maloleté deti sa fakticky v súčasnej dobe stará navrhovateľka, deti bývajú v jej domácnosti, kde je o ne primerane postarané. Stará matka má záujem o náhradnú osobnú starostlivosť a cíti sa byť spôsobilá vychovávať deti a zabezpečiť im základné životné potreby. Starej matke sú zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti aj traja starší súrodenci, o ktorých je v domácnosti starej matky tiež primerane postarané. Matka maloletých detí vyslovila súhlas s tým, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Prihliadajúc na tieto okolnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Nakoľko v prípade, keď súd rozhoduje o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby, je v zmysle zákona povinný určiť aj výživné zo strany rodičov na maloleté dieťa, súd rozhodoval aj o tejto otázke. Pri určení výživného zo strany oboch rodičov súd vychádzal z príjmových a majetkových pomerov, ktoré sa mu podarilo zistiť. Podľa týchto otec je dobrovoľne nezamestnaný (nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie), jeho príjmom sú prídavky na maloleté deti vyplácané formou osobitného príjemcu, ktorým je obec. Matka je v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pracovne zaradená, z čoho jej plynie pracovná odmena, z ktorej sú vykonávané povinné zrážky. Obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k ďalším trom deťom. Berúc do úvahy tieto skutočnosti súd ustálil výšku výživného zo strany rodičov na každé jedno maloleté dieťa a to u každého rodiča mesačne na sumu minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, čo v čase vyhlásenia tohto rozsudku predstavuje čiastku 27,13 € mesačne, ktorú sumu je každý z rodičov povinný mesačne prispievať na výživu maloletých detí k rukám navrhovateľky.

Teda matka je povinná prispievať na výživu maloletých detí po 27,13 €, t. j. 5 x 27,13 €, spolu 135,65 €. Rovnako otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí po 27,13 €, t. j. 5 x 27,13 €, spolu 135,65 €.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade išlo o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa

odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo

veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 250a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného

zákona č. 233/95 Z.z. v platnom znení o súdnych exekútoroch

a Exekučnom poriadku.